

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
FÖRENINGEN SVENSKBYBORNA
2013-07-01-2014-06-30

Styrelsen får härmed avge redovisning för föreningens 60:e verksamhetsår.

Styrelse:

Ordförande: Sofia Hoas
Vice ordförande: Sylve Jakobsson
Kassör: Sten Pettersson
Sekreterare: Ing-Marie Berg
Ledamöter: Lennart Martis
Kjell Kotz
Karl-Gustav Svensson
Suppleanter: Lars-Ove Hoas
Christina Knutas
Peter Knutas
Mia Kotz

Revisorer: Allan Ahlbin, Åke Appelqvist
Suppleanter: Karl-Gustav Kotz, Lars Kotz

Valberedning: Johanna Larson, Erik Havklint, Irene Annas

Festkommitté: Lilian Jakobsson, Gertrud Nilsson, Anneli Utas,
Mats Engström, Linnea Jakobsson, Cecilia Ljung
Åsa Kotz och Gunnar Kotz

Svenskbykören: Yvonne Bogren

Hemsideansvarig: Åke Utas

Kontaktpersoner:

Svenskbyn: Sven Bjerlestam
Stockholm: Ingegerd Hasbar , Britta Hoas
Huskvarna: Gunnar Hinas
Malmö: Ann-Marie Persson, Mattias Henriksson Utas

Svenskbyföreningen har haft ett aktivt år med flera träffar i Sverige och utbyte med Gammalsvenskby. Svenskbybornas historia har kommit mycket i fokus tack vare Länsteaterns bejublade musikal Svenskbyborna, men också av en tråkigare anledning, krisen i Ukraina. Svenskbymuseet i Roma har hållit öppet sommartid. Medlemsantalet har varit omkring 800.

Föreningen har under året hållit sju protokollförda styrelsemöten.

Den första augusti 2013 firades i Roma för 84:e gången. Som traditionen bjuder ringdes gudstjänsten in med klangen från klockorna i klockstapel. 250 personer, både gamla och unga hade mött upp. Kören tågade sjungande in till en fullsatt kyrka. Gudstjänsten leddes av Staffan Beijer och biskop Sven Bernhard Fast predikade. Tamara Drana, från Gammalsvenskby, läste en av texterna på ukrainska.

Efter picknick i Svenskbyparken hälsade Sofia Hoas välkommen till årsmötet, som inleddes av Länsteatern på Gotland. Thomas Sundström och Ylva Nordin framförde en sång ur den kommande musikalen Svenskbyborna – taket är vår himmel, jorden vårt golv.

På kvällen ordnade festkommittén en fest med helgrillad gris i Vänge bygdegård för våra tillresta vänner från Gammalsvenskby, med en uppskattad uppvisning av damsadelridning i westernstil.

Museet i Svenskbygården i Roma är uppskattat som besöksmål som hålls öppet med hjälp av frivilliga medlemmar. Det var öppet sommartid 2013 och 2014.

Svenskbygården med sin park underhålls och är i gott skick tack vare många flitiga medlemmars insatser under hela året.

Föreningen har som mål att göra museet permanent i Svenskbygården i Roma. Detta skulle skapa en bra mötesplats för släktforskning och sprida kunskap om svenskbybornas historia. En museigrupp har tittat på olika möjligheter till utbyggnad och har börjat planera för hur föreningen ska ta hand om samlingarna, materialet behöver digitaliseras för framtida generationer. Föreningen har också börjat ett upprop med insamling av pengar till det nya museet. Det har inkommit en del pengar från generösa medlemmar och ett generöst bidrag från Kungaparet.

I oktober ordnade festkommittén höstfest i Vänge som samlade över 120 personer som bjöds på hemlagad borsjtj och nybakat bröd. Kvällens föreläsare var Jörgen Hedman som berättade den spännande och tunga historien om livet i byn under andra världskriget. Vi hade också besök från Svenskbyn, Natasha Hauntunseva, Tanya Kravetz samt Sven & Galina Bjerlestam.

Den andra advent ordnades en trevlig eftermiddag med träff i Ersta, Stockholm av Ingegerd Hasbar och Britta Hoas. Staffan Beijer inledde med en andakt och så bjöds det på kaffekalas.

I februari ordnade Gotlands Museum en dag med Svenskbytema tillsammans med Svenskbyföreningen. Jörgen Hedman föreläste och Birgitta Utas, Maj-Britt Henriksson och Britta Persson-Hinas var gästkockar och bjöd på en uppskattad Svenskbylunchbuffé. Evenemanget var mycket uppskattat och drog ett 100-tal nyfikna personer.

Svenskbykören har haft regelbundna övningar under Yvonne Bogrens ledning. De hade en finstämd julkonsert i Roma kyrka med efterföljande kaffe. De har också deltagit i flera kyrkokonserter och under Länsteaterns musikal under våren.

Under Ukrainakrisen har föreningen haft kontinuerlig kontakt med byn genom Sven Bjerlestam och läget har varit lugnt i byn, även om oron är stor. SVT Aktuellt hade med ett reportage från byn, efter tips från föreningen. I reportaget gjorde Maria Norberg klart att de inte var rädda och att de inte tänkte släppa in ryssen. Den lokala valutan har dock fallit, så det är dyrt att leva. Gaspriserna har stigit så kraftigt att de nylagda gasledningarna i byn sannolikt aldrig kommer att tas i bruk. Föreningen har fortsatt att hålla i svenskundervisning i Gammalsvenskby med hjälp av svensklärarinnan Larissa Belei. Föreningens planerade ett besök till byn, men flyttade fram den till hösten p.g.a säkerhetsläget. Gotlands biskop och representanter för Svenska kyrkan och även utrikesministern Carl Bildt besökte byn i juni.

Insamlingen till humanitär hjälp i Gammalsvenskby har fortsatt. Pengarna går främst till direkthjälp i form av mediciner, operationer och hjälpmedel. Föreningen har stor hjälp av Sven Bjerlestam och Natascha Hautunseva som är kontaktpersoner i byn och ser till att hjälpen når sitt mål. Vi är tacksamma för att Visby stift beviljat stiftskollekt till Gammalsvenskby och de generösa gåvor som skänkts av föreningar och medlemmar. Flera av medlemmarna har också varit ute och hållit föreläsningar om Svenskbyborna som gett pengar till byn. Föreningen gjorde efter rekommendation av Lollo Sturén en ansökan till Johanniterorden och glädjande nog fick föreningen en större summa pengar till hjälparbetet i byn.

Sofia Hoas, Peter Knutas och Lars Thomsson åkte ner till byn i november 2013 och intervjuade alla äldre svensktalande. De fick med sig ett mycket fint filmmaterial hem som ska bearbetas vidare för att kunna visas i nya museet.

Föreningen har tillsammans med Region Gotland, som är vänort med byn, initierat ett 3-årigt demokratiprojekt med start hösten 2014, där Johanna Larson är projektledare. Projektet har som mål att lära ut svensk föreningsteknik, öka förståelsen för byns svenska kulturarv och på sikt skapa arbetstillfällen genom bl.a. besöksmålsutveckling. Projektet är viktigt för föreningens kommande arbete i byn och byns egen utveckling, då det skapar förutsättningar för att bygga upp ett starkt nätverk av nyckelpersoner boende i byn som är avgörande för byns fortsatta utveckling och kontakt med Sverige.

Länsteaterns musikal "Svenskbyborna -Himlen vårt tak och jorden vårt golv" gjorde succé och var i stort sett fullsatt under hela spelperioden! 4600 personer såg musikalen. Scenografin, musiken och skådespelarinsatserna var magnifika. Den blev också kusligt aktuell mitt i Ukrainakrisen. Musikalen har fått stående ovationer och har lockat en bred publik. Birgitta Utas med flera har bakat otaliga "kischlar" och "kaku" till pausförtäring. Kören gjorde också flera framträdanden i samband med föreställningarna. Peter Knutas filmade hela föreställningen för dokumentation, så att den kan finnas kvar för framtiden. Kungaparet kom ner privat för att se föreställningen och i samband med det bjöd landshövdingen på lunch där ordföranden blev inbjuden för att representera föreningen och Svenskbyborna. Kungaparet är mycket intresserade av Svenskbybornas historia och fick höra mycket om hur föreningen arbetar både härhemma i Sverige och i

Gammalsvenskby. De tyckte att musikalen var fantastisk. Länsteaterns vänner samlade in pengar i garderobsavgifter som skänktes till Gammalsvenskby till en summa av 50 000 kr.

Föreningens hemsida har fått en rejäl ansiktslyftning och är nu mycket mer lättnavigerad och är enkel att uppdatera. Åke Uthas, webmaster har gjort ett fint jobb och utvecklar också sida mer efter hand det kommer in mer material. Ordföranden har skrivit två nyhetsbrev som skickats ut till medlemmarna under året.

Kommunikationen mellan medlemmar och svenskbyättlingar runt om i världen har ökat genom den Facebooksida som nu finns för föreningen. Föreningen har också kontinuerlig kontakt med Svenskbyföreningen i Kanada.

Tack alla flitiga medlemmar för ett händelserikt år!

Gotland 2014-06-26

Sofia Hoas

Sylve Jakobsson

Sten Pettersson

Ing-Marie Berg

Lennart Martis

Kjell Kotz

Karl-Gustav Svensson